

SALGÓTARJÁN JÖVŐJE A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

A hagyományok sokat jelentenek a művészet kibontakozása számára, de a túlzott ragaszkodás vissza is húzhat, tévútra is vezethet. A hagyományok nélküli elindulás, sőt a hagyományok megteremtését célzó bátor szándék viszont állandó lelkesedést követel, különösen a hosszabb időt igénylő vállalkozások megvalósítása esetén.

Nálunk, Nógrádban olyan szerencsésen találkozunk a feltételei a művészeti élet megalapozásánál, hogy önkéntelenül felvetődik a gondolat:

TEREMTSÜK MEG

itt Salgótarjában, az iparmedence szívében egyik országos jelentőségű gócpontját a magyar képzőművészetnek.

Pártunk kultúrpolitikájának eredményeként csökken Budapest és a vidéki városok közti különbség. A kultúra reneszanszát éli. Eddig soha nem látott tömegek

JAKUBA JÁNOS, MUNKÁCSY-DIJAS: ITATÁS

ismerkednek a művészettel, tudománnyal, s számuk haladtunkban a kommunizmus felé évről-évre gyarapodik. A kultúra, a művészet igénye erleli az újjászülető Salgótarján felzárkózását nagy, országosan is rangos városok mellé. Hódmezővásárhely. Szólnok a forradalmi hagyományok útján ápolja tovább az új paraszti életet tükröző képzőművészetet. Vezető osztályunk, a munkásosztály a képzőművészetben is fiatal.

MOST IZMOSODIK

A munkásművészetnek a képzőművészetben óriásai már születtek. Derkovics, Dési-Húber, Nagy, Balogh. De ezek csak szigetegységek, melyek láncolatát most kell ala-

kítani, gyarapítani. Ebben a — bátran mondhatjuk — forradalmi munkában Salgótarjánnak nagy szerepe van.

Munkásmozgalmi hagyományokban az iparmedence rendkívül gazdag, s ez adekvát módon követeli a kultúra minden formájának kapcsolását ezekhez a hagyományokhoz. Ilyen gondolatból született, s már megvalósulóban is van — a szocialista művészet jegyében, munkásművészettel a zászlaján a

SALGÓTARJÁNI ÁLLANDÓ MŰVESZTELEP ESZMÉJE

A Képzőművészeti Főiskola egyik nyári művésztelepe már esztendőök óta Salgótarjánban telepedett meg. A művész érés nagy élményekkel és emlékekkel telített ideje életreszóló termékenységet inspirálhat. S ami még ennél is több: vonzó és

KONFÁR GYULA. DERKOVITS-DIJAS: KOHÁSZOK (Vázlat)

sokrétű témával e vidék otthonául is kínálkozik az öt megszerető festőnek, grafikusoknak, szobrászoknak. Hogy mennyire igaz, bizonyítja, hogy ez az állandóan változó karakterű, ezerarcú vidék, Salgótarján, pubertáskorát élő városunk, már eddig is megidézett néhány neves, országoshírű művészt, akik nem díszpolgáraivá, hanem a nógrádi képzőművészeti kutúra bölcsőjének ringatóivá váltak máris. Nagy

szó: a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás salgótarjáni témával köszöntötte a Műcsarnokba belépőt és bucsúzóit is! Raszler Károly, Jakuba János, Blaski János, Konfár Gyula, Rozanits Tibor, Gádor Emil festők, ifj Szabó István szobrász s még tovább sorolhatnám a magyar festészet kiváló, élenjáró gárdájának tagjait — ma már hozzánk tartoznak. Azóta, hogy idelátogattak, nyaranta évről-évre visszatérnek Salgótarjába.

S az ember óhatatlanul emlékezik: valaha a vidék az eltemetkezést jelentette, hányszor sokatigéző tehetségek teljes elsovadását. Nem hiába alakult ki a szemlélet, hogy művész csak Budapesten élhet, fejlődhet, vidéken megreked.

Napjainkban más a helyzet. A párt kulturális politikájának egyik alapvető elve, hogy a művészeteket közelebb hozza a dolgozókhöz. Igazi népi művészet csak az élet, a nép ismeretéből táplálkozhat. Városunk, a hozzátartozó gyárak, bányák témavilága, a dolgozók művészetszerető gesztusa, megnövekedett mecénási szerepe — kapocs és út a műalkotások megszületéséhez. Ennek hatására kialakulóban van egy

MŰVÉSZ TÖRZSGÁRDA

mely rangos helyet biztosít már ma is Salgótarjánnak a magyar művészet iródó történetében.

Szoros kapcsolat az étellel, a fiatal művészek minden újra érzékenyen reagáló alkotómódszere, korszerű formanyelve biztosíték arra, hogy fellegvára épül itt a munkásosztály művészeti hagyományának.

A megye képzőművészeti munkacsoportjából is több ígéretes művész kapcsolódott e mozgalomhoz, megerősítve azt eszmeiségben, alkotói tisztaságban, igényességben kvalitásban egyaránt. A mindgyakoribbá váló képzőművészeti bemutatók, helyi és országos szereplések erősítik a csoport munkáját, s azt a fontos törekvést, hogy jó művészeti alkotásokkal fejlesszék népünk vizuális kultúráját. Felemelik népünket szemléletben arra a fokra, mely korunk művészetszemléletének kialakításában, művészeti ideáljának kiformalásában követelmény.

E hivatás nagy felelősséggel jár. Az alkotó művésztől megköveteli az eszmei igényességet tisztaságot, a nép ügyének forró, szenvedéllyel teli megismerését, szolgálatát, mert a valóságot formálni, a világot megismerni csak ezen az úton lehet.

A képzőművészeti csoportosulás együtt formálódik, terebélyesedik a palócföldhöz tartozó írók, költők mozgalmával. Az út és a feladatok közösek! Jöjjön létre tehát országunk e fejlődő városában olyan kulturális gócpont, mely e vidék kulturális életébe szervesen beépül. Munkája, eddigi eredményei alapján, máris szükségletté vált.

A megyei Pártbizottság aktív kezdeményező és támogató szerepe élesztő kovácsa e mozgalomnak. Az üzemek felajánlott díjai, a műtermes lakások rövidesen meginduló építése azt eredményezi, hogy az értékeset alkotó művészek itt gyökeret verhetnek, s tehetségük egész teljességben bontakozhat ki.

Tevékenységük még ismertebbé, hatásuk még érthetőbbé válhat ha majd az új kultúrpalota megadja a lehetőséget ennek a művészeti csoportosulásnak ahhoz, hogy rangjának megfelelő kiállításokat rendezhessen, országos nevű mozgalommal nőhessen, megteremtve új formanyelvét, hangját, eszmei arculatát, hagyományát a munkásművészetnek, a dolgozó embert és világát interpretáló alkotások epósz sorával.

Czinke Ferenc